

Stenogrammid

XIII Riigikogu, II Istungjärk, täiskogu korraline istung

Neljapäev, 17.12.2015, 10:00

Toimetatud

10:00 Istungi rakendamine

1. 10:05 Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse, millega laiendatakse kannatanute õigusi kriminaalmenetluses, eelnõu (80 SE) kolmas lugemine
2. 10:15 Rahvastikuregistri seaduse, perekonnaseisutoimingute seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (124 SE) kolmas lugemine
3. 10:17 Riigipiiri seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning riigipiiri seaduse, tolliseaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (141 SE) kolmas lugemine
4. 10:18 Käibemaksuseaduse § 30 muutmise seaduse eelnõu (148 SE) kolmas lugemine
5. 10:19 Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (140 SE) kolmas lugemine
6. 10:30 Jõuluvana

10:00 Istungi rakendamine

10:00 Aseesimees Jüri Ratas

Head ametikaaslased, austatud Riigikogu! Tere hommikust! Alustame Riigikogu täiskogu II istungjärku 11. töonädala neljapäevast istungit. Kõigepealt palun Riigikogu kõnetooli neid, kes soovivad üle anda eelnõusid või arupärimisi! Palun, Deniss Boroditš!

10:00 Deniss Boroditš

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Mul on enda ja Urve Palo nimel üle anda ühistranspordiseaduse muutmise seaduse eelnõu. Eelnõu algatajatel on soov muuta ühistranspordiseaduse § 6 lõiget 7, mis käsitleb teenindajakaardi saamist. Meie arvates annab nimetatud muudatus üleminekuaega. Uus tähtaeg on 1. aprill 2017. Aitäh!

10:01 Aseesimees Jüri Ratas

Palun Riigikogu kõnetooli Martin Kuke!

10:01 Martin Kukk

Austatud juhataja! Head kolleegid! Riigikogu põhiseaduskomisjon algatab Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, millega korraldatakse ümber Vabariigi Valimiskomisjoni ülesanded, luuakse valimisi korraldav riigi valimisteenistus ning laiendatakse isikute võimalusi valimisrikkumistest teadaandmiseks. Kui kehtivate seaduste kohaselt on valimiste korraldaja Vabariigi Valimiskomisjon, siis seadusmuudatused panevad valimiste korraldamise loodava riigi valimisteenistuse ülesandeks. Riigi valimisteenistus luuakse Riigikogu Kantselei valimiste osakonna baasil ning see on iseseisvate ülesannetega üksus Riigikogu Kantselei juures. Vabariigi Valimiskomisjon jääb eelnõu kohaselt valimiste aususe ja seaduslikkuse tagajaks, kes teeb kindlaks valimistulemused, teeb järelevalvet valimiste korraldajate üle ja vaatab läbi kaebused. 1990. aastatel oli Vabariigi Valimiskomisjoni riigiametnikest ja kohtunikest liikmete koormus piisav selleks, et valimiskomisjoni sekretariaadi abiga korraldada valimisi oma põhitöö kõrvalt. Tänapäeval on valimiste korraldamine muutunud oluliselt töomahukamaks ning otstarbekas on anda see ülesanne valimisi korraldavale eraldi

üksusele. Näiteks on valimiste korraldamine töömahukam seoses elektroonilise hääletamise kasutuselevõttuga, Euroopa Parlamendi valimiste lisandumisega ning hääletamise pikenenud ajaga. Muudatused on plaanis jõustada 1. jaanuarist 2017. Aitäh!

10:03 Aseesimees Jüri Ratas

Palun Riigikogu kõnetooli Kersti Sarapuu!

10:03 Kersti Sarapuu

Hea juhataja! Lugupeetud kolleegid! Eesti Maksumaksjate Liit on teinud mitmeid ettepanekuid parema ettevõtluskeskkonna saavutamiseks. Üks konkreetsemaid ettepanekuid on see, et maksupettuste piiramiseks tuleks rohkem kasutada pöördmaksustamist, silmas peetakse näiteks ehitusteenuseid, põllumajandussaaduste kokkuostu, kütuseid. Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmete nimel pöördun rahandusminister Sven Sesteri poole arupärimisega käibemaksupettuste seotuse kohta selle teemaga. Peame tõdema, et väga suur osa maksupettustest tuleb nn aheltehingutest, kus tekib võimalus sisendkäibemaksu maha arvata, samal ajal tehingu vahelüli, kellel lasub kohustus käibemaksu tasuda, jätab selle deklareerimata või tasumata. Sellise olukorra vältimiseks annaks pöördmaksustamine palju võimalusi. Eestis kasutatakse pöördkäibemaksu metallijäätmete, kulla ja teatud juhtudel kinnisasjade käibe korral, seda lubatakse mõnel juhul ka ehitusteenuste osutamisel. Selle kohta esitame rahandusministrile neli küsimust. Aitäh!

10:04 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Rohkem kõnesoove ei ole. Head ametikaaslased, olen Riigikogu juhatusel nimel vastu võtnud kaks eelnõu ja ühe arupärimise. Meie kodu- ja töökorra seaduse kohaselt otsustab Riigikogu juhatus nende edasise menetlemise.

Teeme nüüd kohaloleku kontrolli.

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 96 Riigikogu liiget, puudub 5.

1. 10:05 Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse, millega laiendatakse kannatanute õigusi kriminaalmenetluses, eelnõu (80 SE) kolmas lugemine

10:05 Aseesimees Jüri Ratas

Esimene päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud kriminaalmenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus, millega laiendatakse kannatanute õigusi kriminaalmenetluses, eelnõu 80 kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad läbirääkimisi pidada? Soovivad. Avan läbirääkimised. Palun Riigikogu kõnetooli Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esindaja Heljo Pikhofi!

10:05 Heljo Pikhof

Hea juhataja! Head kolleegid! Äärmiselt hea meel on tõdeda, et me oleme täna jõudnud selleni, et kriminaalmenetlus ei keskendu pimesi ainult tõhusa ja kalkuleeritud tulemuse otsimisele. Oleme jõudnud selleni, et menetluse ja arutelude keskmes on kannatanute õigused. Kindlasti peab menetlus olema võimalikult kiire, aga sealjuures peab kannatanule jääma arusaam, et teda aidatakse ning talle ollakse toeks. Igaüks meist kannatanuna ju eeldaks, et meid kuulatakse ära ning me ei pea menetluse ajal ohvritena taluma mingit täiendavat ebameeldivust.

See, kuidas meiega käituvad riigi esindajad, kui oleme sattunud kuriteo ohvriks, kujundab kindlasti ka meie usku õiguskaitseorganitesse üldiselt. Mida rohkem saab riik ohvrile toeks olla, seda julgem on riigis elada ning seda julgemalt suudame ka kuritegudest teada anda ja riiki kurjategijate tabamisel aidata. Lõpphääletusele tuleb eelnõu loobki sellise põhja.

Selle seadusega tagame, et kannatanud oleksid menetluses igati kaitstud ja neil ei tekiks võimalikke teiseseid kannatusi. Oluline on see, et ohver ise saab menetlusest aru ning võib vaatamata läbielatud olla õiguskaitseorganite tööga rahul. Ei ole saladus, vaid levinud avalik teadmine, et suur osa

vägivallakuritegudest on seotud perevägivallaga. Need on olukorrad, kus vägivald leiab aset inimeste vahel, kes peaksid teineteist usaldama, ja kus peaks olema kõige suurem turvatunne. Kindlasti ei ole kannatanul endal lihtne leida jõudu, et minna nendest õvavastavatest juhtumitest teistele rääkima. Siin peabki ulatama abistava käe riik. Riik peab olema usaldusväärne partner, ta peab olema usaldusisik. Mida parem ja mõistvam on riik, seda rohkem julgevad inimesed oma probleemidega riigilt abi küsima tulla.

Muudatused, mis selle eelnõuga kaasnevad, on väga lihtsad, aga samas mõjusad ja igati vajalikud. Nii nähakse näiteks ette kohustus selgitada kannatanule ohvriabiteenuste võimalusi. Samuti tuleb selgitada, millised on võimalused saada kuriteoohvrile ettenähtud riiklikku hüvitist. Mõnele võib-olla üllatusena luuakse alles nüüd kohustus kinnitada kuriteoohvrile kirjalikult, et tema kuriteoteade on vastu võetud. Täiendatakse ka sätteid, mis tagavad selle, et kannatanu saaks võimalikust kohtuistungist igal juhul teada. Selle kõige kõrval tagatakse, et teatud juhtudel teavitatakse kannatanut sellest, kui kuriteoga seotud isik näiteks vabastatakse.

Nagu juba korra ütlesin, see seadus loob põhja usalduse tekkimiseks. Kindlasti tuleb veel tööd teha, et muutuks kõigi menetlust juhtivate riigi esindajate suhtumine kannatanusse ja ka suhtlemine temaga. Loodan väga, et eelnõu toetatakse saalis üksmeelselt ning me saame oluliselt laiendada kannatanu õigusi ühel talle kõige raskemal ajal. Sotsiaaldemokraadid igal juhul panustavad sellesse ja hääletavad eelnõu poolt, et teha oluline samm selles suunas, et kannatanu oleks menetluses kõige olulisem isik. Suur tänu!

10:10 Aseesimees Jüri Ratas

Suur tänu! Reformierakonna fraktsiooni esindaja Johannes Kert, kas sõnavõtt kohalt?

10:10 Johannes Kert

Vabandust, mul ei olnud kavas ...

10:10 Aseesimees Jüri Ratas

Võib-olla siis Riigikogu kõnetoolist? Palun, tulge-tulge!

10:10 Johannes Kert

Lugupeetud esimees!

10:10 Aseesimees Jüri Ratas

Me tervitame teda.

10:10 Johannes Kert

Lugupeetud juhataja! Ma eksisin nupule vajutamisega. (Naer saalis. Aplaus.)

10:10 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Palun kõnepulti Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni esindaja Ken-Marti Vaheri!

10:10 Ken-Marti Vaher

Austatud juhataja! Me tervitame koos esimeest. Austatud Riigikogu liikmed! IRL-i fraktsioon tervitab kindlasti seda, et vahetult enne 2015. aasta lõppu saabub meie ette tähtis isik. Oleme saanud ühele poole ka nimetatud eelnõuga, mille on esitanud justiitsminister koos Vabariigi Valitsusega. Riigikogu õiguskomisjon on suutnud seda ilusasti menetleda.

Te olete tõenäoliselt nii poliitikute kui ka tähtsate ametiisikutena puutunud kokku kümnete ja kümnete juhtumitega, kui inimesed, kes on sattunud kuriteo või süüteo ohvriks, on kannatanutena tundnud ennast mingil kujul hammasrataste vahele jäänuna või on neile tundunud, et nad on kriminaalmenetluse protsessis vähe tähelepanu leidnud ja riik ei ole võib-olla piisavalt seisnud nende huvide eest ega kaitsnud neid õigusi, mis kannatanute meelest neil loomulikult on. Ma arvan, et see eelnõu astub selge ja kindla sammu selles suunas, et kannatanud hakkavad paremini pildil olema, nad on olulised isikud kriminaalmenetlusprotsessis ja ka süüteomenetluses. Ma arvan, et need lihtsad ja selged põhimõtted, mis selles eelnõus on kirja pandud, on edaspidi alus, mille põhjal me saame öelda,

et enam ei ole kriminaalmenetlus selgelt kaldu süüdlase karistamise suunas, vaid püütakse nii palju kui võimalik ka aidata seda isikut, kes oli sattunud kuriteo ohvriks.

IRL-i fraktsioon toetab seda eelnõu. Me täname Riigikogu, et eelnõu menetlus toimus üsna kiires tempos ja sellega jõuti sügisistungjärgu jooksul ühele poole. Me kutsume kõiki üles selle eelnõu poolt hääletama. Aitäh!

10:13 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Rohkem kõnesoove ei ole. Sulgen läbirääkimised. Juhtivkomisjon on teinud ettepaneku panna eelnõu kolmandal lugemisel lõpphääletusele.

Head ametikaaslased, enne lõpphääletust teeme kohaloleku kontrolli, kuna eelnõu 80 nõuab Riigikogu koosseisu häälteenamust.

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 93 Riigikogu liiget, puudub 8.

Head ametikaaslased, panen lõpphääletusele eelnõu 80. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt 94 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei ole. Vabariigi Valitsuse algatatud kriminaalmenetluse seadustiku muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse, millega laiendatakse kannatanute õigusi kriminaalmenetluses, eelnõu on seadusena vastu võetud. Esimese päevakorrapunkti käsitlemine on lõpetatud.

2. 10:15 Rahvastikuregistri seaduse, perekonnaseisutoimingute seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (124 SE) kolmas lugemine

10:15 Aseesimees Jüri Ratas

Liigume edasi. Teine päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud rahvastikuregistri seaduse, perekonnaseisutoimingute seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu 124 kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad läbirääkimisi pidada? Kõnesoove ei ole.

Panen lõpphääletusele eelnõu 124. Palun teil võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt 86 Riigikogu liiget, vastu oli 5, erapooletuks ei jäänud keegi. Vabariigi Valitsuse algatatud rahvastikuregistri seaduse, perekonnaseisutoimingute seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu 124 on seadusena vastu võetud. Teise päevakorrapunkti käsitlemine on lõpetatud.

3. 10:17 Riigipiiri seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning riigipiiri seaduse, tolliseaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (141 SE) kolmas lugemine

10:17 Aseesimees Jüri Ratas

Liigume kolmanda päevakorrapunkti juurde. Algab Vabariigi Valitsuse algatatud riigipiiri seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning riigipiiri seaduse, tolliseaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu 141 kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad läbirääkimisi pidada? Ei soovi.

Panen lõpphääletusele eelnõu 141. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt 89 Riigikogu liiget, vastuolijaid ei ole, 1 jäi erapooletuks. Vabariigi Valitsuse algatatud riigipiiri seaduse, politsei ja piirivalve seaduse ning riigipiiri seaduse, tolliseaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu 141 on seadusena vastu võetud. Kolmanda päevakorrapunkti käsitlemine on lõpetatud.

4. 10:18 Käibemaksuseaduse § 30 muutmise seaduse eelnõu (148 SE) kolmas lugemine

10:18 Aseesimees Jüri Ratas

Liigume neljanda päevakorrapunkti juurde. Algab rahanduskomisjoni algatatud käibemaksuseaduse § 30 muutmise seaduse eelnõu 148 kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad läbirääkimisi pidada? Kõnesoove ei ole. Igor Gräzin, palun, protseduuriline küsimus! Ei soovi küsida. Panen lõpphääletusele eelnõu 148. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Veenva tulemusega – 88 poolt, vastuolijaid ega erapooletuid ei ole – on rahanduskomisjoni algatatud käibemaksuseaduse § 30 muutmise seaduse eelnõu seadusena vastu võetud. Neljanda päevakorrapunkti käsitlemine on lõpetatud.

5. 10:19 Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (140 SE) kolmas lugemine

10:19 Aseesimees Jüri Ratas

Liigume edasi. Viies päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu 140 kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad läbirääkimisi pidada? Soovivad. Avan läbirääkimised. Palun Riigikogu kõnetooli Eesti Vabaerakonna fraktsiooni esindaja Krista Aru!

10:20 Krista Aru

Härja juhataja! Austatud rahvaesindajad! Elus on palju asju, mida saab muutmisega paremaks teha. Aga kahjuks on ka asju, mida kiiresti muutes ei saa teha paremaks, vaid need muutuvad viletsamaks või lähevad päris katki. Üks sellistest asjadest on kindlasti usaldus: usaldus inimeste vahel, usaldus asutuste vahel, usaldus oma riigi vastu. Kahjuks on see seaduseelnõu, mida me kohe hääletama asume, just selline, mis lõhub usaldust oma riigi vastu. Kohalikel omavalitsustel – see, on nad praegu head või halvad või kui hästi nad töötavad, on teine küsimus – on õigus usaldada oma riigi keskvald. Me oleme hariduse vallas aasta lõpus teinud mitmeid otsuseid ja teeme neid veelgi. Me teeme neid kiirustades, meil ei ole nende tegemiseks küllaldaselt ülevaadet, analüüsi ega mõjupilti. Me teeme neid kiirustades sellepärast, et üldine eesmärk on ju hea: tõsta õpetajate palka. Kuid muutes õpetajate palgarahaks omavalitsustele lubatud investeeringukomponendi, lõhume me just seda kõige kallimat ja olulisemat siin riigis – usaldust oma riigi vastu.

Me ei tohiks selle seadusmuudatuse poolt hääletada. Ei tohiks just selle tõttu, et siin taga ei ole mitte ainult usalduse kaotus, vaid siin taga on veelgi rohkem – seesama lootus koos ühtemoodi edasi minna. Ma tahan öelda veel ühte asja. Meil oli valik ja meil oli väga hea valik. Selle 2,6 miljonit eurot, mida me nüüd keelame omavalitsustel investeeringukomponendina kasutada, oleksime võinud võtta erakondade rahastamise summadest. Erakondade summadest 2,6 miljonit eurot oleks olnud täpselt see raha, mis oleks taganud omavalitsustele investeeringukomponendi puutumatuse. See oleks olnud Riigikogu ilus jõulukungitus omavalitsustele, meile endale ja ka kogu riigile. Kahjuks ei astunud me seda sammu ja seetõttu ei saa Vabaerakonna fraktsioon selle seadusmuudatuse poolt hääletada. Aitäh!

10:23 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Ma palun Riigikogu kõnetooli Eesti Keskerakonna fraktsiooni esindaja Märt Sultsi!

10:23 Märt Sults

Auväärt juhataja! Kolleegid! Kõigepealt head jõulurahu ning head ja hästi mõnusat lähenevat 2016. aastat! Aga nüüd asja sisust. Alates Aaviksoo ministriks olemise ajast olen palunud õpetajaid, et nad ei sooviks palgatõusu. Ärgu soovigu! Iga palgatõus, mis ministeeriumist tuleb, tähendab reaalselt ehk kättesaadava raha vähenemist. Ükskõik, milline see palgatõus ka on, lõppkokkuvõttes läheb töö intensiivsemaks. Kohalikele omavalitsustele pannakse lisakohustusi kaela selleks vahendeid andmata ja tulebki, nagu Aaviksoo ütles, töö efektiivsust tõsta. Järelikult peab õpetaja tunnis kiiremini rääkima, äkki saab siis 25 minutiga hakkama.

Rohkem ma seda kommenteerida ei taha, sest see keeraks sellisel ilusal päeval nagu täna vahu lihtsalt ilmaaegu üles.

Keskerakonna fraktsioon, analüüsinud asja ühte, teist ja kolmandat pidi, ütleb, et tema ei toeta seda eelnõu ei ühel, teisel ega kolmandal kujul, enne kui seadus pole kooskõlla viidud reaalse elu, reaalsete vajaduste, reaalsete kvalifikatsiooninõuetega ja õpetaja amet pole diferentseeritud täpselt nii, nagu vanasti oli, kui pedagoogi ametiastmed olid diferentseeritud, nagu ka töötasu. On olemas meisterõpetajad, noorõpetajad ja õpipoisid ning nad peavad olema erinevalt tasustatud. Andke mulle andeks, nii see on! On olemas küll võrdne kohtlemine, kuid alati on võrdsest kohtlemisest veel võrdsemat kohtlemist, mis on õiglane. Aitäh teile ja head jõulurahu!

10:24 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Ma palun Riigikogu kõnetooli Eesti Reformierakonna fraktsiooni esindaja Laine Randjärve!

10:25 Laine Randjärv

Hea juhataja! Austatud kolleegid! Seaduseelnõu 140 ei ole tõesti täiuslik, aga see on esimene samm täiuslikkuse suunas. Ma olen väga tänulik kultuurikomisjonile sisuka töö eest. Siin kõlas, et asja ei ole piisavalt arutatud-analüüsitud ja on võetud selleks liiga vähe aega, aga mina väidan, et eelnõuga on väga tõsiselt sisuliselt tegeldud, see on osapooltega läbi räägitud. Loomulikult tahtis kultuurikomisjon anda oma parima, lähtudes sellest, kuidas Haridus- ja Teadusministeerium oli eelnõu esialgu ette valmistanud. Kuna ei saavutatud konsensust ja täiuslikku kokkulepet, siis tuli teha samme üksteisele lähemale, et leida kokkupuutepunkte. Praegune variant on parim võimalikest. Selle eesmärk on olnud, et õpetajate palgafondi oleks võimalik raha lisada.

Kindlasti on õpetajad erakordselt olulised. Me tahame ju tüürida targema, efektiivsema, parema ja elamisväärsema riigi poole, mille alus on haridus ja inimesed, kes selle heaks töötavad, kusjuures mitte ainult õpetajad, vaid ka tugiteenuste osutajad, tugispetsialistid, kes koolis on pedagoogilisele personalile abiks. Seaduseelnõu ei ole täiuslikult avatud, mis ei tähenda, et me kohalikke omavalitsusi ei usalda. Kindlasti usaldab koalitsioon kohalikke omavalitsusi ja püüab järgmiste tööaastate jooksul jõuda selleni, et haridusraha saaks jagada paindlikult ja see oleks usaldatud kohalike omavalitsuste kätte. Selles suunas me liigume. Aga praegu on suurendatud õpetajate palgaraha, on võimalus maksta tugiteenuste eest, mis on kohalikele omavalitsustele abiks. Reformierakond toetab selle eelnõu seadusena vastuvõtmist. Tänan!

10:27 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Ma palun Riigikogu kõnetooli Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni esindaja Mart Helme!

10:27 Mart Helme

Lugupeetud eesistuja! Lugupeetud saal! Rõõm on näha, et täna on kõik tulnud jõulukinke vastu võtma. Nüüd teema juurde. Ma olen täiesti nõus, et meil ei ole mingit põhjust arvata, nagu selle seaduseelnõu ettevalmistamisel ei oleks antud oma parimat. Aga ma arvan, et siinkohal on paslik tsiteerida klassikut: "Tahtsime parimat, aga välja tuli nagu alati." Aitäh!

10:28 Aseesimees Jüri Ratas

Aitäh! Rohkem kõnesoove ei ole, sulgen läbirääkimised.

Head ametikaaslased, panen lõpphääletusele eelnõu 140. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt 55 Riigikogu liiget, vastu 38, erapooletuks ei jäänud keegi. Vabariigi Valitsuse algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu 140 on seadusena vastu võetud. Viienda päevakorrapunkti käsitlemine on lõpetatud.

Head ametikaaslased, ma tänan teid väga selle töö eest, mida me oleme sellel aastal teinud! Soovin teile jõudu ja teie peredele ilusaid jõulupühi!

6. 10:30 Jõuluvana

10:30 Aseesimees Jüri Ratas

Nüüd on meil kavas kuues päevakorrapunkt. (Jüri Ratas paneb pähe päkapikumütsi. Naer saalis.) Me vaatame koos jõuluvana tagasi sellele aastale ja kindlasti arutame ka tuleva aasta narratiivi. (Elevus saalis.)

10:39 Jõuluvana

Kas võib tulla või? (Siseneb jõuluvana koos Eiki Nestoriga.) No nii! Tervist-tervist! Hohoo! Tervist-tervist! No tere, Ants! Näed, Jüri ka siin! Nii, panen koti maha ja siis vaatan kohe häd lapsed üle. Mis mulle kõigepealt silma hakkab? Ahah, seal akna all ei istu sellel korral kedagist. Selge. Kes siis uued on? Tõstame käed üles! No vaat, uued liikmed on siin.

Jõudsin siia ääri-veeri. Sellepärast, et te olete sellel aastal väga tulemuslikku tööd teinud. Huvitav lugu. Lugesin täna ühest ajalehest, et te olete hakkama saanud sellega, et 56% eelnõudest on menetluses ja 56% on ilmunud Riigi Teatajas. Kui kokku arvutada, siis kui palju see teeb? (Hüüe saalist.) Jajah, umbes nii palju see teebki.

Oi, kui ilus lagi! Kas see on siin kogu aeg olnud? Jajaa. Vaata, ma ei mäleta, kes seal üleval tavaliselt istub. (Hüüe saalist.) Ah päkapikud, jah.

Miks ma jõudsin hilja? Ma olen natuke unine. Mul on selline komme, et kui ma olen teie juures ära käinud, siis käin ära laste juures, siis võtan vastu uue aasta ja siis viskan pikali, et magada, ning pärast seda panen arvuti käima ja kuulan otseülekannet Riigikogust, mis siit tuleb. Eelmisel aastal oli hea, kogu aeg käis kooseluseaduse arutelu. Ma kuulasin ja mõtlesin, et magan nüüd rahulikult. Siis magasin enda arust tükk aega. Panin uuesti arvuti käima ja kuulsin, ikka kooseluseaduse arutelu käis. Keerasin teise külje. Mõtlesin veel, et huvitav, hakkab vanaks jääma, kondid jäävad ruttu valusaks. Panin mõne aja pärast jälle arvuti käima, ikka kooseluseaduse arutelu käis. Tõusin juba püsti, selg oli valus, parem külg oli valus, vasak külg oli valus. Pärast seda magasin veel. Mõtlesin, et küll läheb aeg ikka aeglaselt.

Arvasin, et nüüd olin kõvasti maganud. Panin arvuti käima, kooseluseaduse arutelu käis ikka veel.

Lõpuks üks päkapikk seletas ära, et, jah, selline komme ongi, et te kogu aeg seda aina arutate.

Riigieelarve koha pealt oli väga tubli tulemus. See oli teil vist kiiruse peale tehtud, seitse sekundit või? Supsti ja valmis. See on ka nüüd hea komme, et te võtate eelarve vastu ja pärast opositsioon saab arutleda selle üle, kuidas see kõik käis.

Ühe asja tahan veel ütelda – katuseraha. Sõbrad, sõbrad, sõbrad! Asi on nimelt selles. Käisin mina mitmel pool, võtsin head-paremat kaasa ja mõtlesin, et üllatan inimesi, aga nemad ütlesid, et neil on juba kõik olemas, neile Riigikogu liige tõi. Läksin siis edasi järgmisse valda. Ütlesin, et näete, jõuluvana tõi teile nüüd uue kultuurimaja pörand. Nemad ütlesid, et neil on see juba olemas. Niimoodi käisin ringi. Te lihtsalt võtate mult töö ära, kallid sõbrad! Näed, Jüri on kogu aeg see päkapikumüts peas. Te lihtsalt võtate mult töö ära.

Aga tähelepanekuid on mul veel. Teile on ikka liiga ka tehtud teinekord. Nende autoliisingute asjus ma ütlen küll, et ... Mis nüüd siis ütelda? Ühe inimese kohta käib see just eriti, kes ütles, et tema ise ei juhi. See ongi ju targa inimese tunnus, kui ta nende asjade tegemise, mida ta ise ei oska teha, delegerib teistele. Neid inimesi on lii kluses näha küll, kes täiest jõust kogu aeg sõidavad, ehkki see ei ole neile üldse jõukohane. (Naer saalis.) Pigem las siis olla nõnda. Eks poliitikas ongi nii, et kui näiteks üks mees saab jube palju hääli, saab peaaegu kõik hääled endale, siis ta saadab Riigikokku endast targemad. (Naer saalis.) See on õige lähenemine. Inimene ei pea kõiki asju ise tegema. Me ei tee kodus keegi bensiini ka ju! Seda teevad inimesed, kes oskavad seda teha.

Ja see kõige viimane asi, kontrollikoda. Peaks kohe kontrollima, mis seal lahti on, et sellega kuidagi hakkama ei saada. Võib-olla siis see lõpuks selgub. Ma mõtlen, et kui me ei saa esindajat sinna saata, siis äkki nemad tulevad hoopis siia. Kuidagi niimoodi võiks olla. Nupukust peab olema ja selles mõttes on teil hästi läinud.

Kooseluseadusega, mille arutelu võiks ükskord ära lõppeda, on muidugi see asi, et kasulikum on, kui inimesed elavad koos. Kui ühes korteris elab näiteks 30 inimest, siis on ju kommunaalkulud väiksemad, kütma peaaegu ei peagi. Kogu aeg on lõbus olla ja saab rõõmsalt omavahel rääkida. Kui me määraksimegi selle asja kindlaks niimoodi ühistute baasil või moodustaksime sellised perekonnad, siis see tooks kaasa tunduvalt rohkem võimalust kokku hoida.

(Tõstab puldil olevat veepudelit.) Kas see on eelmisest aastast siin? Ongi! Väga hea, et teil on kogu aeg nii kiire olnud ja te pole jõudnud isegi korralikult juua.

Hakkame siis menetlema. Hea on näha selliseid rõõmsaid nägusid siin, just selliseid, kes ei ole kunagi varem Riigikogus olnud. Võib-olla mõni rahvasaadik on praegu siin üldse esimest korda sellel hooajal.

(Naer saalis.) Kui kaua te olete siin koos olnud, kuus või seitse kuud? (Hüüe saalist.) Vist ikka rohkem juba, jah.

Mina võtan nüüd koti välja. Selline põnev ärevus on jõulumeest nähes inimestel alati sees: millal mind kutsutakse, kas mul on ikka salmid peas jne. Sellel aastal, ma tean, käib tarbimine täie hooga. (Vinnab koti puldi taha.) Juba ongi esimese kingi väljavõtmise aeg. Ma kohe vaatan.

Ahaa, kas ma saaksin siia aplausi saatel EKRE esinduse, kes on meile palju elevust ja rõõmu pakkunud? (Aplaus.) No nii. Kas sa oledki üksi? (Mart Helme vastab.) Võtame kõik sõbrad ikka kaasa, kes kohal on! Las ma vaatan. Üks, kaks ...

10:39 Mart Helme

See on muide esimene kord, kui sotsid meie peale aplodeerivad.

10:39 Jõuluvana

No näete! Jõuluõhtul juhtub imesid ikka igasuguseid. Tulge aga kenasti siia ette ritta! No nii. Tere-tere! Rõõm kuulda, rõõm näha. Kui mitu ma nüüd sain? Praegu on viis. Pöördume ikka meie armsa publiku poole. Fotograaf tuli ka pilti tegema. Millised on salmid, tantsulood? Jajah!

10:39 Mart Helme

Ma võin lugeda ühe luuletuse kaugetest 1950. aastatest. Enamik siin saalis viibijaid polnud sellel ajal vist veel sündinudki. (Hüüe saalist.) Kas ei ole kuulda? Ahaa, nüüd mikrofon töötab.

10:39 Jõuluvana

Muidu sa võid mulle habemesse rääkida.

10:39 Mart Helme

Ma võin sind isegi suudelda. (Naer ja elevus saalis.)

10:39 Jõuluvana

Aga proovime! (Musitavad.) Mmmmuuhh! Olemas! (Elevus saalis.)

10:39 Mart Helme

Tehti ju väga hea ettepanek kärgperedena koos elama hakata. Ma olen sellega täiesti nõus, see on suurepärase idee. Meil on Eestis tohutult tühje maju, mida võib selleks kasutada.

10:40 Jõuluvana

See oligi siis luuletus või?

10:40 Mart Helme

Ei. Luuletus alles nüüd tuleb. Me asendasime seal küll sõna "näärivana" sõnaga "jõuluvana", mis oli põlualune tol ajal, kui me jõulusid pidasime niimoodi, et kardinad olid akende ees ja kuusk pidi olema paika pandud nii, et seda sellel konkreetsel kuupäeval õuest näha ei tohtinud, nädal aega hiljem võis juba näha olla.

"Jõuluvana habet paitab:

"Kes mul koti selga aitab?"

Jänes sikutab ja tirib.

Küll on raske!

"Jäta virin!" ütleb karumõmm.

Hoplaadi! kott on seljas nääri- – *Sorry!* Vabandust! – jõulutaadil.

Võtab kepi, asub tee.

"Sõbrad, hüvasti, aidaa!

Olen teel Euroopasse.""

Nii et meilt selline väike luuletus.

10:40 Jõuluvana

Jah, ega iga asi ei peagi ju arusaadav olema. (Naer saalis.) Mul on natuke auhindu ka või kingitusi. Ole hea, jaga laiali! Kuna teid on fraktsioonis seitse, te olete nagu seitse põialpoissi, siis mul on igaühele müts. Olge lahked! Praegu on kohal viis, ma saan nii aru. Paneme need pähe ka. Võib kellad välja võtta täitsa.

10:40 Mart Helme

Arsise kellade ... seesamunegi.

10:40 Jõuluvana

Palun! Kui me saaksime sellise toreda pildi ka veel tehtud! Näed, need on niivõrd suurepärase kõlaga, kui neid helistada. Kaks tükki jääb veel siia. Kas keegi on puudu veel?

10:40 Mart Helme

Meil on, jah, üks haiglas ja üks asjaajamistel.

10:40 Jõuluvana

Siin on kaheksa kella, nii et kui keegi tahab fraktsiooni juurde tulla, siis saab talle ka kella anda. Maiustuseks on siin Brunbergi Mansikka Suukkoja. Ehk siis suukojad, jaa-jaa. Pildi peal on kaks sellist toredat pruuni inimest, annavad musi teineteisele. (Naer saalis.) Nii armsad. Ma annan need mütsid nende kätte, kes siia tulid. Aitäh, sõbrad, ilusa luuletuse eest! Helistame korraga koos kella ka! (Kellahelin. Aplaus.) Armas!

10:40 Mart Helme

Vaata, jõuluvana, kui sa järgmisel aastal tuled, siis me teeme sulle vastukingituse. Me avastasime, et poes on müügil üks väga huvitav viin – Vao Valge.

10:40 Jõuluvana

Ah soo, Vao Valge. Selge-selge. Selle võib anda siia preili kätte. No nii, vahepeal piilun uuesti kotti, teie vahetage senikaua omavahel mõtteid. (Tuh nib kotis.) Mul on siin teatud raskusi. Ahaa! Kui me juba hakkasime uutest tulijatest peale, siis kutsun siia nüüd Vabaerakonna. Ma leidsin teie kingituse üles. Teeme aplausi toreda sisselöögi eest sellel aastal! (Aplaus.) No muidugi saadetakse ikka Ain lahingusse, keegi teine ju ei julge tulla.

10:40 Ain Lutsepp

Meil oli koosolek, kus ... (Hüüe saalist: "Võta mikrofon!") Ma räägin ilma mikrofonita ka selle saali täis!

10:40 Jõuluvana

Seda oli tunda!

10:40 Ain Lutsepp

Meil oli koosolek, kus otsustati, et ma pean siia üksi tulema. Nii et, jõuluvana, mida te mult ootate?

10:40 Jõuluvana

No me ootaksime, et te oma parteikaaslaste lootusi alt ei veaks. (Naer saalis.)

10:40 Ain Lutsepp

Ma püüan seda teha luuletuse lugemisega. Mõeldes selle peale, mida siin lugeda, käisin läbi hulga tekste ja jõudsin kõige kontsentreeritumani, enda arvates. Sellel luuletusel on kaheksa rida, autor on Juhan Viiding. Nüüd ma loen selle ette:

"Oo, ma tahtsin pikalt panna

kirja oma lause ...

Armas taevas, palun anna

hingamisepause,

pausikuristiku põhja,

vaikusele pikkust,
vaikimiseruumi tühja, –
hinge tänulikkust."
Aitäh! (Aplaus.)

10:40 Jõuluvana

Nii. Vaata, Ain, mõnikord ikka jõulumees tunneb, et tasub tulla, et siis on ... (Naer saalis.) Aga nüüd kingitused ka. Ma võtan need siit kotist välja. See on selline tore luup.

10:40 Ain Lutsepp

Kellele see on?

10:40 Jõuluvana

See on kõigile teile, kes te otsite oma maailmavaadet. (Naer saalis.)

10:40 Ain Lutsepp

Aa! Aitäh! Ma annan selle sulle! Võta! (Ain Lutsepp ulatab luubi Andres Herkelile.)

10:40 Jõuluvana

Siis on mul siin veel.

10:40 Ain Lutsepp

Vähe asju!

10:40 Jõuluvana

On vähe jah, aga noh ...

10:40 Ain Lutsepp

Oi!

10:40 Jõuluvana

Oi! Siin on pliiatsid, eri värvi, siis te teate täpselt, kes hoiab mis pliiatsit missuguse hääletuse ajal kõrgel, et omavahel sassi ei läheks. Olge aga lahked! (Naer. Aplaus.)

10:40 Ain Lutsepp

Sellest on suur abi. Aitäh!

10:40 Jõuluvana

On-on!

10:40 Ain Lutsepp

Kas rohkem ei olegi midagi?

10:41 Jõuluvana

On ikka, pärast on veel.

10:41 Ain Lutsepp

Suur tänu!

10:41 Jõuluvana

Nüüd ma sukeldun korra. Teie vahetage vahepeal mõtteid!
Keskerakond. Ma näen, et ikka needsamad vanad head kastanite tulest väljatoojad, kes on igal aastal olnud. No nii, ma panen kohe kindad kätte. Selle käe jätan vabaks. Tule nüüd pulti, jah!

10:41 Viktor Vassiljev

Me tuleksime kahele poole jõuluvana. Siis teeksime väikese etteaste, kui võib.

10:41 Jõuluvana

Ja mina olen selle keskmes.

10:41 Märt Sults

Sinule me teemegi seda.

10:41 Jõuluvana

Oh, see on hea. Kuidas ansambli nimi on?

10:41 Viktor Vassiljev

Keskerakond, kes siis veel. (Naer saalis.)

10:41 Jõuluvana

Ahah, "Keskerakond, kes siis veel". (Naer saalis.)

10:41 Märt Sults

Otse loomulikult! Me tõime sulle selle, kui sulle meeldib.

10:41 Jõuluvana

Mulle meeldib! Üks-kaks-kolm.

10:41 Märt Sults

Ei ütle, vaat, üks-kaks-kolm!

10:41 Viktor Vassiljev

Alusta G-st.

10:41 Märt Sults

(M. Sults mängib kitarri ja laulab.)

"Põdral majal metsa sees,
väiksest aknast välja vaatab.
Jänes jookseb kõigest väest,
lävel seisma jääb."

10:41 Viktor Vassiljev

(Räpib.)

"Jou-jou! Haldusreform on üks imelik loom,
elab ta metsas või elab ta maal,
kõik temast räägivad, keegi pole näind,
jookseb kuskil ringi ja kätte ei saa,
püüaks ta kinni ja vardasse ajaks,
siis näeks, misjaoks teda üldse on vaja.
Jou-jou, haldusreform, tšimmai ruudi ralla."

10:41 Märt Sults

(Mängib kitarri ja laulab.)

"Kop-kop! Lahti tee!
Metsas kuri jahimees.
Jänes, tuppa tule sa,
anna käppa ka!"

10:41 Viktor Vassiljev

(Räpib.)

"Jou-jou! Kriuksuga kaanega kirstu sees
oli üks kaust,
kus leping oli sees.
Sotsid tirisid kirstu lahti,
koalitsioonileping neil vastu vahtis.
Avati leping ja soditi täis,
suleti jälle ja nii see ka jäi.
Jou-jou, koalitsioonileping, tšimmai ruudi ralla."

10:41 Märt Sults

(Mängib kitarri ja laulab.)

"Kuhu küll kõik autod jäid? Mis neist on nüüd saanud?
Kuhu küll kõik autod jäid? Parklasse pandi nad.
Kuhu küll kõik autod jäid? Ütle nüüd, mis on neist saanud!"

10:41 Viktor Vassiljev

Ütlen.

(Räpib.)

"Jou-jou! Kui autoga sõidad, siis põletad kütust,
kuid riik vaatab pealt, tal eelarves tühjus.
Tõstab aktsiisi, et papi saaks kätte.
Peaminister ei sellest jää hätta,
ütleb, et ostke auto, mis säästab.
Ta ise ei ole ju liitritki ostnud.
Jou-jou, aktsiisitõus, tšimmai ruudi ralla."

10:41 Märt Sults

(Mängib kitarri ja laulab.)

"On tühjaks jäänud vana suksutall
ja ämblik koob nüüd võrke sadulal.
Küsid: miks ma olen õnnetu?
Vastan: suksuke on lahkunud."
Jou-jou!

10:41 Viktor Vassiljev

(Räpib.)

"Põllumehed tõmbasid traktorid käima,
vurasid Toompeale, võtsid kõik ritta,
masinaid kokku sai sada ja üks,
kuid Toompeal jäi neile suletuks uks.
Vaid üks tubli rüütel nad vastu võttis,
hobuse seljast teil tervitust hõikus.
Jou-jou, Martin Repinski, tšimmai ruudi ralla!"

10:41 Märt Sults

(Mängib kitarri ja laulab.)

"Üks vana-vana mees on mõisa poole teel.
Üks vana moonamees hallis habemes.
Ta läheb mõisasse, et härrat paluda:
"Oh lase vaesel mehel, õpetajal, elada!""

10:41 Viktor Vassiljev

(Räpib.)

"Jou-jou! Kaua tehtud kaunikene,
kabineti pimeduses,
kuidas, mis ja milleks kirjas,
prille pole kaasa antud,
vaata siit ja vaata sealt,
otsi iga rea pealt.
Otsi iivet, väljarännet,
mitte kumbagi ei näe sealt.
Kes need tabelid ka tegi,
Billy Gates jääb kõiges süüdi.
Jou-jou, Exceli tabel, tšimmai ruudi ralla!"

10:41 Märt Sults ja Viktor Vassiljev

(Märt Sults mängib kitarri. Laulavad.)

"Elas metsas mutionu,
keset kuuski noori, vanu."

10:41 Viktor Vassiljev

(Räpib.)

"Jou-jou! Kes see elas,
kus ta elas,
kellega ja kesse lubas?
Uru sees ja põõsa all,
eest ja tagast sügaval.
Pole metsas mingit korda,
loomad käivad külakorda,
seadustest neil puudust pole,
aga rakendust ei ole.
Jou-jou, rakendussätted, tšimmai ruudi ralla!"

10:41 Märt Sults

(Mängib kitarri ja laulab.)

"Me kolmekesi tuleme präänikute maalt,
meil jalas püksid magusad ja kuub on magus ka."

10:41 Viktor Vassiljev

(Räpib.)

"Jou-jou! Koogipoisid pipardavad,
viltu on neil tainapea,
piparkoogikitsekese jaoks
neil pole uudist head.
Brüsselisse peesitama
kitsekene kippus,
aga rosinsilmapoistel
kokkuleppeid nappis.
Nii ta praeb ikka kodus
ahjuplaadi peal
ja tervitusi palavaid
saadab teile sealt.
Köki-möki, köki-möki, mää, Parts, tšimmai ruudi ralla!"

10:41 Märt Sults

(Mängib kitarri ja laulab.)
"Tõuse üles ja läheme ära ..."

10:41 Jõuluvana

Võib tantsida! (Viktor Vassiljev ergutab saalisolijaid kaasa elama.)

10:41 Märt Sults

"... siia jääda me enam ei saa.
Tõuse üles ja läheme ära,
siia jääda me enam ei saa!"
(Aplaus.)

10:42 Viktor Vassiljev

Nüüd antakse siis kink või? Aga kes vastu võtab?

10:42 Märt Sults

Meil on sooline võrdõiguslikkus! Meil võtavad mõlemad kingitusi vastu!

10:42 Viktor Vassiljev

Aga me oleme mõlemad mehed.

10:42 Märt Sults

Mina olen hetero.

10:42 Viktor Vassiljev

Mina olen ka hetero. Jõuluvana, kas sa oled ka hetero?

10:42 Jõuluvana

Ei.

10:42 Märt Sults

Oled küll!

10:42 Jõuluvana

Ahah!

10:42 Märt Sults

Sinu naise nimi, eide nimi on ju Mary Christmas!

10:42 Viktor Vassiljev

Oota, aga see pole üldse eesti nimi!

10:42 Märt Sults

Aa, see eit on lätlane, jah?

10:42 Jõuluvana

See ei ole mul üldse eesti naine.

10:42 Märt Sults

Aa, see on läti eit! Õige.

10:42 Viktor Vassiljev

Aga jõulud on meil eesti omad.

10:42 Märt Sults

Ja kuuluvad eesti rahvale.

10:42 Märt Sults ja Viktor Vassiljev

Häid jõulupühi, eesti rahvas! Vaat nii. Nüüd on kõik!

10:42 Jõuluvana

Vaat, selge siis. Võib ära plaksutada. (Aplaus.) Väga kena oli! Mul oli endal tunne, et haaraks ka kitarri ja mängiks ühe loo. Aga mingi austus inimeste vastu peab ikka olema. (Naer saalis.)

10:42 Märt Sults

Ma sain aru. Tead, ma oskan veel mõnda duuri mängida, kui sa tahad.

10:42 Jõuluvana

Nüüd ma näitan teile ühte asja, mis on teile kingituseks. Siin üks rihm. Sellised rihmad on kasutusel meie kõige parematel sõpradel. Selle saab vist kaela panna. Oota, kuidas see nüüd käis? See käis niimoodi, et ta hakkab vilkuma siis ...

10:42 Märt Sults

... kui jõuluvana tuleb.

10:42 Jõuluvana

... kui see olend, kellele see kaela pandud on, lahkub talle ettenähtud territooriumilt. (Naer saalis.)

10:42 Viktor Vassiljev

Aa, vilgub akna all ilmselt.

10:42 Jõuluvana

Nii et keegi teie erakonnast ei saaks sinna aknaalusesse tsooni minna. Siis on mul siin veel üks väga kõrgtehnoloogiline asi. See on saadikupiiraja. Te saate selle aknaaluse ala juhtmega ära piirata ja siis panete rihma kaela sellele rahvasaadikule, kes kõige rahutumaks on muutunud. Nii kui ta hakkab sinna akna poole liikuma, saab kohe litaka. Niimoodi saab treenida.

10:42 Märt Sults

Kui mitu volti?

10:42 Viktor Vassiljev

Piisavalt ilmselt.

10:42 Jõuluvana

Rohkem pole vaja. Kui ta laksu ära saab, siis on ka kõik. (Naer saalis.) Edaspidi ta enam iseseisvalt ei mõtle. (Naer saalis.) Olge lahked!

10:42 Märt Sults

Me peame sinule selle jälitusseadme külge panema, siis saame kontrollida, kas see töötab või ei.

10:42 Jõuluvana

Töötab, ma proovisin. Tänu habemele olen elus.

10:42 Märt Sults

Sellepärast see naine sul ongi, see Mary. Tähendab, ta teab, kus sa oled.

10:42 Jõuluvana

Jah, ta teab ja näeb mind ka praegu. Siin on laadimiseks juhe ka, kui muidu väheks jääb. Suur tänu! Head tervist! Ja kasutage julgelt, seal on õpetus kenasti olemas.

Meil on veel kingitusi. Ma vaatan kohe üle. Seni vahetage mõtteid. Aa, Reformierakond. Nii nagu alati, kõik tulevad, seda on hea meel näha. Kuidas teid nii palju on, nagu oleks valitsuserakond kohe? Ma vaatan. Ongi, terve Riigikogu. Ma arvan, et siin lõhnab taas ühe muusikalise etteaste järele. Juba seda on omaette tore vaadata, kuidas koor paika pannakse, siis on näha, millised jõujooned erakonnas on, kes kuulab rahulikult ja läheb sinna, kus vaja, kes avaldab siiski seisukohta, et ta tahaks olla mujal. Aga lõpupoole ikkagi, kui on mõtteid, siis palun!

10:43 Laine Randjärv

Üks mõte siiski on, jah! Armas jõuluvana ja head sõbrad! Meie oleme siin *in corpore*. Ma soovitan tähelepanelikult jälgida meie atribuutikat, mis kõigil kaasas on, sest see on tähendusega. (Tagumises reas seisvad fraktsiooni liikmed hoiavad käes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse väljaannet.) Samuti oleks mõistlik kuulata sõnu.

10:43 Reformierakonna fraktsioon

(Heliseb kelluke, lüüakse käepäraste vahenditega rütmi, fraktsioon laulab.)

"Tiliseb, tiliseb saalikell, Eiki kell, Jüri kell.

Tiliseb, tiliseb saalikell, Helir-Valdor on ka hell.

Jooksevad saadikud vasemalt, paremalt.

Tähtsad mõtted igas peas, eelnõud kaunis reas.

Tiliseb, tiliseb saalikell, jõul on hell, jõul on hell.

Tiliseb, tiliseb saalikell, parem tulgu aasta uus."

(Aplaus.)

10:43 Jõuluvana

Ohoo! No nii. Ole hea, Urve, tule siia! Kuidas Lainega on? On ta muidu selline tore inimene? Ma annan sulle mikrofoni ka.

10:43 Urve Tiidus

Muidugi on ta tore.

10:43 Jõuluvana

Kuidas te selgeks õpite sellised asjad? See on ju võimatu.

10:43 Urve Tiidus

Kümne minutiga.

10:43 Jõuluvana

Või kümne minutiga? Jajaa.

10:43 Urve Tiidus

Järgmine kord, aasta pärast, võid tulla vaatama, kuidas see käib. Kas võib kuskile teate saata, härra jõuluvana?

10:43 Jõuluvana

Tahaks näha küll. Mul on kingitused ka. Kingituseks on seekord kaks aabitsat. Need on täiesti erinevad: üks on erakooli aabits ja teine on riigikooli aabits. (Naer saalis.) Siin on võimalik uurida paljusid erinevusi. Ma ajan nad sassi ka, siis on keerulisem aru saada.

10:43 Urve Tiidus

Jõuluvana tarkus on imetlusväärne. Suur tänu!

10:43 Jõuluvana

Aitäh! Käsi ka kätte! Jõudu ja edu teile! (Aplaus.) Nüüd otsin mina oma lemmikerakonna kingitust, aga ma ei leia seda. Nii. IRL ehk Isamaa ja Res Publica Liit. Tere, Viktoria!

10:59 Viktoria Ladõnskaja

Okei, ma lähen pulti.

10:59 Jõuluvana

Ole aga lahke! Ma peidan selle kingituse siia ära. Mul on siin natukene koristamata.

10:59 Viktoria Ladõnskaja

Ma olen naine, koristan ise ära.

11:00 Jõuluvana

Väga hea. Ma jään kuulama.

11:00 Viktoria Ladõnskaja

Armas jõuluvana! Meie IRL-i fraktsioonis arutasime väga kaua selle üle, kes läheb valge habemega härrasmehe põlve peale istuma. Otsustasime, et oleme piisavalt konservatiivsed, järelikult peab minema naine. Parempoolse mõtlemisviisiga erakond pani kokku Exceli tabeli, kus on selgelt näha statistiline tulemus: jõuluvana annab hea meelega kingitusi pigem lastele. Ju siis otsustas IRL, et noorpoliitik on parim variant, et midagi rohkemat välja kaubelda. Nagu meeste erakonnas ikka, kui naine puudub koosolekult, siis on ta ise süüdi, kui ta valiti midagi tegema. Ja mina nüüd siis kui IRL-i lapsesuu, kes päriselt usub jõuluvanasse ...

11:00 Jõuluvana

Ainsana!

11:00 Viktoria Ladõnskaja

Jah, ainsana. Ma ütlen, et meie olime eelmisel aastal erakonnana väga head. Mul on terve loetelu, miks me olime niivõrd head. Esiteks, heast südamest andsime parema reitingupositsiooni teistele erakondadele.

11:00 Jõuluvana

Aplaus! (Aplaus.)

11:00 Viktoria Ladõnskaja

Teiseks, kui mitte meie, kes siis veel annaks viisakalt paremad istekohad teistele?

11:00 Jõuluvana

Võib jälle plaksutada. (Aplaus.)

11:00 Viktoria Ladõnskaja

Näitasime näpuga selle poole, kes ei mängi poliitikas mängureeglite järgi. Lugesime kohustuslikku punast kirjandust ehk Eesti Päevalehe ja Delfi mõjukate *top'i* esimesest reast viimaseni ja jutustasime Facebookis ikka oma sõnadega ümber. Koos oma koalitsioonisõpradega joonistasime valmis majanduskasvu prognoosi. Rahandusminister ütles, et on väga ilus joonistus. Muidugi mängisime natukene ka peitust ja suutsime peita oma vanu kaaslaste nähtavatele positsioonidele. Keegi ei leia neid üles!

Me oleme küll olnud kõige tugevamad julgeolekuteemadel – kes saab siin vaielda –, aga korralik laps ei tohi ju kakelda ja sellepärast vaatasime pealt, kuidas teised rühmad valimiskakluse ajal julgeolekuteemal sõna võtsid. Vaatasime, muigasime, aga julgeolekusaladused jätsime vaid enda teada. Täna on väga õige aeg selleks, et terve mõistus viskaks enda üle ka nalja. Tead, kallid jõuluvana, mul on veel üks saladus. IRL on küll vanade juurtega erakond, aga kui keegi neid poisse süüdistab, siis lähevad

nad pigem solvunud näoga nurka ega proovi ennast õigustada. Nagu ütleksid päris lapsed: kui meid ei oleks, küll te siis näeksite, kuidas meid on vaja ja et meil oli õigus.

Meie lubame, et järgmisel aastal me proovime olla paremad, parempoolsed mõistlikud konservatiivid. Nali naljaks, aga mul on lemmikluuletus ka olemas ja jõuluvanale peaks tegelikult ju luuletusega esinema:

"Jõuad sa, ehk ei jõua sa,
sured sa, ehk ei sure sa –
päike paistab kui päikene,
koit on süütuseläikene!
Südametunnistus aga sööb sind,
südametunnistus maha lööb sind."

Ma arvan, et eelkõige on oluline südametunnistus. Naljad naljadeks, aga see on peamine ja primaarne. Aitäh! (Aplaus.)

11:03 Jõuluvana

Aitäh! Aga teeme koos pilti kah. Näed, selline! Nüüd kingitus. Otsin selle välja. Ma tean, et IRL seisab selle eest, et Venemaalt saada kompensatsiooni selle kõige eest, mis ajaloo jooksul on meile tehtud. Selle suure raha tarvis on mul võetud kaasa rahakott. (Naer saalis.) Palun! Edu ja kordaminekuid kogu fraktsioonile!

11:03 Viktoria Ladõnskaja

Aitäh! (Aplaus.)

11:03 Jõuluvana

Ma ütlen veel Mairele, et, Maire, sina hääleta ikka, nagu sa ise tahad. On ju! Sina anna aga minna! (Naer saalis.)

Aga kelle ma olen kahe silma vahele jätnud? Ahaa, vaatan kohe järele. Head sotsiaaldemokraadid, te olete pidanud kaua seal ootama. Ise tahtsite! Nüüd aga tasakesi, vargsi, arglikul sammul. Kas häbenete midagi?

11:03 Andres Anvelt

Ma kardan jõuluvanasid.

11:03 Jõuluvana

See on õige!

11:03 Andres Anvelt

Nad käivad kotiga ja nägu on varjatud. Ei tea, mis seal taga võib olla.

11:04 Jõuluvana

Seda keeldu ei ole veel arutluse all.

11:04 Andres Anvelt

Varsti tuleb. Aga sotsiaaldemokraadid on selle aasta jooksul elanud nii, et meie kooselu on olnud väga kirju ja vägev. Paljud meie liikmed on vahetunud. Seetõttu me kutsusime kohale laiendatud brigaadi. Meie hulgas on ka Hardi, kes suvel läks sellest raskest tööst mingiks ajaks puhkama. Me otsustasime sulle natukene singida ja vinguda, nii et meil tuleb ühine etteaste.

11:04 Jõuluvana

Jääme ootama.

11:04 Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon

(Sotsiaaldemokraadid laulavad, solist on Hardi Volmer, kitarril saadab Mihkel Raud.)

"Parlamenti et mitte minna

muudkui võitlesin endaga.
Hääled ise mind viisid sinna
lõpuks ikkagi läksin ja
nägi välja see kõik kui saatus,
must kus vaheldus valgega.
Kohe oligi viimane vaatus.
Õnnistegija, halasta!

Saadik on hukas,
nii vastik ja hukas on ta!
Saadik on hukas,
isegi vaktsiin ei aita!

Eesti ise kui vana madrats,
must kus vaheldub sini-valgega.
Kolme triibuga vana madrats,
millel plikad end pakuvad.
Jalad ise mind viisid sinna,
rahvale kus alla jäin ma.
Vanast peerust kus elu sai võitu.
Õnnistegija, halasta!

Saadik on hukas,
nii vastik ja hukas on ta!
Saadik on hukas,
isegi vaktsiin ei aita!"

(Aplaus.)

11:04 Andres Anvelt

Kas jäid rahule?

11:04 Jõuluvana

Jäin rahule küll. Ma ei mäleta, vaata, need aastad lähevad nii kiiresti. Ma vaatasin, et suurem osa Singer Vingerist on juba Riigikogus.

Ahaa, kallid sõbrad, nüüd tulevad auhinnad! Öeldakse, et valija mälu on lühike. Kas poliitiku oma on ka? Mis see siin on? Siin on kinkekaart. Mäletatavasti me kinkisime eelmisel aastal sotsidele külaskäigu Tammsaare muuseumi Kadriorus. Nad ei läinud ega kasutanud seda võimalust ära. Seda võimalust on nüüd pikendatud 31. detsembrini 2016. (Naer ja aplaus saalis.) Palun! See on nüüd üks asi, äkki leiate selle jaoks aega.

Teine on mul siin, oot-oot, tegelikult on see mõeldud niimoodi. Kas sa oskad selle lahti harutada? Oleks hea, kui ma saaksin selle lahti. Proovi jah! See on teile teie sõsarerakonna IRL-iga kahepeale. (Naer saalis.) See on selline köis. Kas äkki saab keegi IRL-ist siia tulla? Marko või keegi, kes seal on. Näete, siin on kaks K-tähte. Võta sa ühest otsast. (Köie ühest otsast võtab kinni Priit Sibul, teisest otsast Andres Anvelt.) Siin on ühel pool K ehk kooseluseadus ja teisel poolel K ehk kontrollikoda. (Naer ja aplaus saalis.) Tõmmake pingule, niimoodi! Tõmba hästi pingule! Ma tean, et teie fraktsioonide ruumid on lähestikku. Me paneme selle sinna, kus see tuletõrjevooliku kapp on. Iga hommikul, kui tööle tulete, hakkate proovima, kuidas siis läheb. Kui läheb K poole, siis on teil õigus, ja kui läheb K poole, siis on teil õigus! Proovime nüüd, kuidas läheb. (Käib köievedu. Ergutushüüded saalist.) Tulge appi!!! Hakkab minema! Ahaa, no nii, hakkab minema! Kujutage ette, siis hommikul kohe veri käib, käed käivad ja on tore. Tubli, üksinda jõudsid kõike! Aga otsustage nüüd ära, kumb selle endale saab! Sõbralikult läheb see ikkagi sotside kätte. Väga hea!

11:04 Andres Anvelt

Ütlen ausalt, et igal pool olen lamanud, aga Riigikogu põrandal mitte kunagi veel.

11:04 Jõuluvana

Jah, see saal on täis ootamatusi. Edu teile! Kasutage seda sõbralikult ja sihipäraselt! Aga nüüd, armas juhatus, kas te lausa kõik kolm olete siin? Jüri on otsustanud, et tema on, ja Eiki ka on. Teile on ka kingitus, sellepärast ma teid kutsusin. Muidugi võiks kohe anda selle suure pingutuse eest teile need asjad kätte, aga ma tean, et Jüri ei jäta kunagi võimalust kasutamata ja tahab tantsu lüüa. (Jüri Ratas teeb koos Eiki Nestoriga paar tantsusammu. Naer saalis.) Kummardus ka! (Aplaus.) Siin on minu meelest sees portselanist asjad. Ma vaatasin, ühe tegin katki ka. Need on väga kaunid ja õrnad asjad, mis sümboliseerivad teie tööd sellises pingelises, õhkõrnas ja hapras keskkonnas, et ikkagi seda tervikut hoida ja töö sujuma panna. Eiki, palun, ole hea! Mina ei osanud seda lahti teha, aga siin see on. Mul on kolmas kingitus veel. Teil vedas!

11:04 Esimees Eiki Nestor

Anname Helirile edasi. Ta jäi haigeks, palub vabandust.

11:04 Jõuluvana

Eestis ongi tihtilugu nii, et kui haige oled, siis pead kogu aeg ette ja taha vabandama, et sul niimoodi juhtus.

Nüüd on aga üllatuskingitus! Neid on meil sellel aastal palju. Mina palun siia sotsiaalkomisjoni ja Aivar Koka! Aivarile tuleb see muidugi täieliku üllatusena, aga nii see elus ikka on. Ole hea, Aivar, on välja pandud väga ilus kingitus, mis terve selle aasta jooksul tehtud pingutusi kajastab. Kingituse tegijad ehk päkapikud tahtsid ikkagi, et Aivar ühe ilusa luuletuse esitaks. Palun! Võib mikrofoni ka võtta. Ma tean, et enda kogumise aega oli natuke vähe, aga elu ei peagi kerge olema, nii nagu sa ka ise oled tunnistanud. Ma natuke näitan seda kingitust, siis sa saad aru, millega tegemist on. (Näitab suurt korvi, kus sees on toiduained ja raamat.) Siin on selline raamat nagu "Stressivaba kokkamine: lihtsalt, kiirelt ja praktiliselt". Magusamaksu taustal on siin lillkapsas ja kõiksugused sellised head suhkruvabad tooted. Siin on üks sai ka.

11:04 Aivar Kokk

Kui juba selline kingitus on, siis tuleb öelda, nagu jõulude ajal ikka: "Et siga saaks su kõhtu täita, sülti käega makku aita! Hapukapsas pole laita, pärast sööki vatsa paita!" Häid jõule!

11:14 Jõuluvana

Vaat, välja mõtles! Häid jõule! Ma annan selle suure liua nüüd sulle ja soovin edu. Mis siis järgmisel aastal ees ootab kõigepealt, kohe, kui raketid on ära lastud?

11:14 Aivar Kokk

Hakkame kohe vaatama, kuidas hästi saavad hakkama üksikud inimesed ehk pensionärid.

11:14 Jõuluvana

Jaa-jaa! See on siis üksielamise seadus. Selline asi ka veel!

Minu arvutuste kohaselt ei ole rohkem enam midagi. Aeg läheb kiiresti. Mõnikord tundub, kui ma panen saani siia maja ette, et ei ole mõtet parkimistki ära vormistada, kui juba peab tagasi minema. Ma tean, et linnas on ka täna tähtis päev, püütakse uuesti parkimisseadust vastu võtta. Kui ei õnnestu, siis on mul palve kõikidele linnakodanikele või pealinnakodanikele: kui opositsioon all-linnas nurjab selle parkimistasu tõstmise, siis teie kodanikena saate ise ikkagi maksta topelt rohkem! Kui te näete, et tuli üks arve, maksate topelt ja aitate sellega linna.

Kodanikualgatuse juttu on ka sellel aastal päris palju aetud. Ütlen kõikidele inimestele üle terve armsa Eestimaa: ärge kogu aeg algatage, viige ikka need asjad, mis kunagi ammu on algatatud, lõpule! Tehkem koos asju ja küllap siis jälle näeme aasta pärast! Vaatame siis, kas aknaalune ruum ongi tühjaks jäänud või on sinna huvilisi juurde tulnud.

Mina lähen nüüd edasi. Kummikud on mul jalas, ma olen Eestimaal kõigega arvestanud.

Kliimakonverents on selja taha jäänud ja suured muutused peaksid aset leidma juba järgmisel aastal. Siis saan tulla saaniga. Soovin teile jälle seda, et kõik teie head mõtted saaksid järgmisel aastal ellu

viidud ja kõik rumalad mõtted kohe alguses lörri läheksid, nii et neist suuremat kahju ei tekiks! Kõike head! (Aplaus. Jõuluvana lahkub Eiki Nestori saatel.) Nägemist-nägemist! Oli tore!

Istungi lõpp kell 11.17.